

Kódszámod:

Elért pontszámod:

1. Te is tudsz latinról magyarra fordítani!

Olvasd el az alábbi latin nyelvű közmondásokat és magyar fordításait!

Írd a -ba a megfelelő **FORDÍTÁS** betűjelét történelmi és egyéb ismereteid alapján!

KÖZMONDÁSOK:

- a) Historia est magistra vitae.
- b) Non scholae, sed vitae discimus.
- c) Repetitio est mater studiorum.
- d) Errare humanum est.
- e) Qui gladio ferit, gladio perit.

FORDÍTÁSOK:

- A) Tévedni emberi dolog.
- B) Aki kardot ránt, kard által vész el.
- C) A történelem az élet tanítómestere.
- D) Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk.
- E) Gondolkodom, tehát vagyok.
- F) Az ismétlés a tudás anyja.

2. Írd a betűjelek mellé a pontozott vonalra a fordított keresztrejtvényben szereplő fogalmak meghatározásait!

a)

C	E	N	S	O	R
---	---	---	---	---	---

b)

			Q	U	A	E	S	T	O	R
--	--	--	---	---	---	---	---	---	---	---

c)

P	A	T	R	I	C	I	U	S
---	---	---	---	---	---	---	---	---

d)

						P	R	A	E	T	O	R
--	--	--	--	--	--	---	---	---	---	---	---	---

e)

		C	O	N	S	U	L
--	--	---	---	---	---	---	---

f)

N	É	P	T	R	I	B	U	N	U	S
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

g)

			P	L	E	B	S
--	--	--	---	---	---	---	---

h)

	M	A	G	I	S	T	R	A	T	U	S
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

i)

		D	I	C	T	A	T	O	R
--	--	---	---	---	---	---	---	---	---

j)

S	E	N	A	T	U	S
---	---	---	---	---	---	---

k)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A feladat megoldása a következő oldalon szerepeljen!

a	b
c	d
e	
.../5	

a) b) c) d) e) f) g) h) i) j) k)	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 50%;">a</td><td style="width: 50%;">b</td></tr> <tr><td>c</td><td>d</td></tr> <tr><td>e</td><td>f</td></tr> <tr><td>g</td><td>h</td></tr> <tr><td>i</td><td>j</td></tr> <tr><td>k</td><td></td></tr> <tr><td colspan="2">.../ 11</td></tr> </table>	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		.../ 11									
a	b																						
c	d																						
e	f																						
g	h																						
i	j																						
k																							
.../ 11																							
3. Számozással állítsd időrendi sorrendbe az alábbi eseményeket! (A számozást a legkorábbi eseménnyel kezd!) létrejön az I. triumvirátus Octavianus „fenségessé” válik leverik Spartacus rabszolgafelkelését megszületik a Megváltó Egyiptom római uralom alá kerül Sulla diktatúrát valósít meg Julius Caesar átkel a Rubiconon	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 50%;">a4</td><td style="width: 50%;"></td></tr> <tr><td colspan="2">.../4</td></tr> </table>	a4		.../4																			
a4																							
.../4																							
4. Kik voltak egymásnak ellenfelei? Párosítsd a betűjelet a megfelelő számmal a téglalapokban! <table style="width: 100%;"> <tr><td style="width: 50%;">A) Numitor</td><td style="width: 50%;">1. Decebal</td></tr> <tr><td>B) Servius Tullius</td><td>2. Alarik</td></tr> <tr><td>C) Spartacus</td><td>3. Aetius</td></tr> <tr><td>D) Varus</td><td>4. Amulius</td></tr> <tr><td>E) Traianus</td><td>5. Crassus</td></tr> <tr><td>F) Attila</td><td>6. Tarquinius Superbus</td></tr> <tr><td></td><td>7. Arminius</td></tr> </table> ↔ ↔ ↔ ↔ ↔ ↔ ↔ ↔	A) Numitor	1. Decebal	B) Servius Tullius	2. Alarik	C) Spartacus	3. Aetius	D) Varus	4. Amulius	E) Traianus	5. Crassus	F) Attila	6. Tarquinius Superbus		7. Arminius	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 50%;">a</td><td style="width: 50%;">b</td></tr> <tr><td>c</td><td>d</td></tr> <tr><td>e</td><td>f</td></tr> <tr><td colspan="2">...../6</td></tr> </table>	a	b	c	d	e	f	/6	
A) Numitor	1. Decebal																						
B) Servius Tullius	2. Alarik																						
C) Spartacus	3. Aetius																						
D) Varus	4. Amulius																						
E) Traianus	5. Crassus																						
F) Attila	6. Tarquinius Superbus																						
	7. Arminius																						
a	b																						
c	d																						
e	f																						
...../6																							

5. A következő felsorolások egyik tagja - valamilyen történelmi szempont szerint - nem illik a többi közé. Melyik az? Jelöld aláhúzással! Választásodat indokold is a pontozott vonalon!

- Tarquinius Priscus - Servius Tullius - Porsenna - Tarquinius Superbus

- Livius - Tacitus - Polübiosz - Suetonius

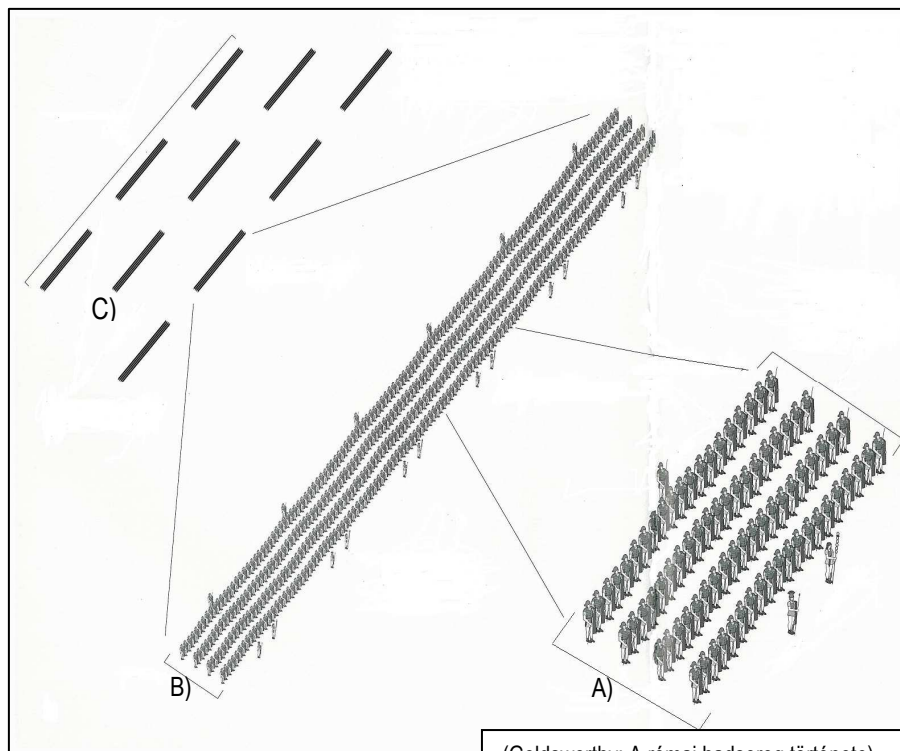
- Jupiter - Mars - Juno - Minerva

- Márk - Máté - Júdás - Lukács

a2	b2
c2	d2
.../8	

6. A hadsereg Marius után

Válaszolj az ábrával kapcsolatos kérdésekre! Oldd meg a feladatokat!

(Goldsworthy: A római hadsereg története)

Kérdések, feladatok:

6.1. Melyik katonai egységeket jelölik a betűjelek?

A)

B)

C)

a	b
c	d
e	f
g	h
.../8	

6.2. Hány főből állt a légio az ábra szerint? Számítsd ki!

Itt számolj!

Eredmény: fő

6.3. Igazak vagy hamisak az állítások? Jelöld I vagy H betűvel!

- Az A) jelű ábrán a legátus és a jelvényhordozó is látható.
- A B) jelű ábra három manipulusra osztható.
- A légio 3 vonalban egyenlő létszámban sorakozott fel.

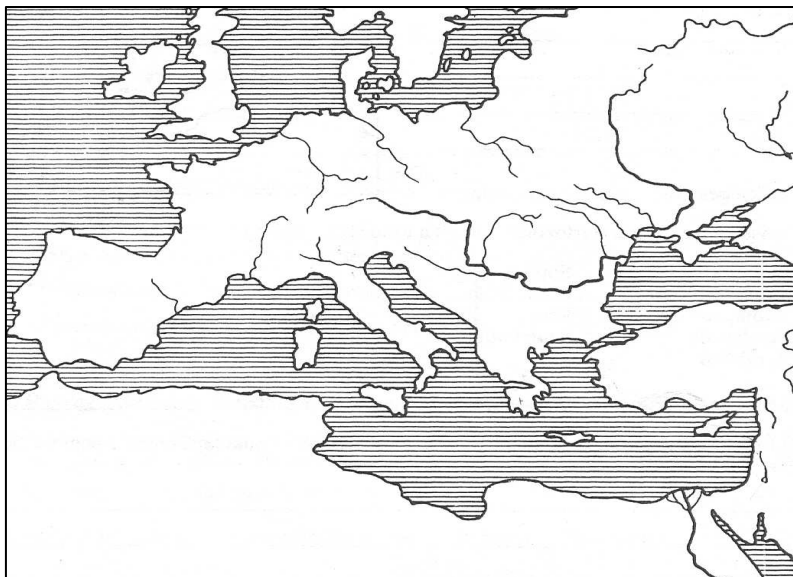
7. Provinciák

7.1. Melyik provinciára igazak a következő állítások? Írd be a táblázatba!

Lehetséges provinciák: 1. Achaia, 2. Africa, 3. Egyiptom
4. Gallia, 5. Moesia, 6. Raetia

Állítások	A provincia száma
Karthágó végleges legyőzésével vált római provinciává.	
Róma nagy gabonaraktára volt.	
A mai Svájc területe.	
Itt zajlott a catalaunumi csata.	

7.2. Jelöld a térképvázlaton számának beírásával a fentiekben felsorolt összes provinciát!

7.3. Melyik provinciákkal hozhatóak összefüggésbe a képek? Jelöld a térképvázlaton betűjelekkel!

A)

B)

C)

D)

E)

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	
.../15	

8. Nézz körül a Forum Romanumon!

Az alábbi két kép a Forum Romanum egy részletét ábrázolja. Hasonlítsd össze a képeket!

Hol találhatók a számok mellett megnevezett épületek a rekonstrukción? Jelöld a kis körökben a megfelelő szám beírásával!

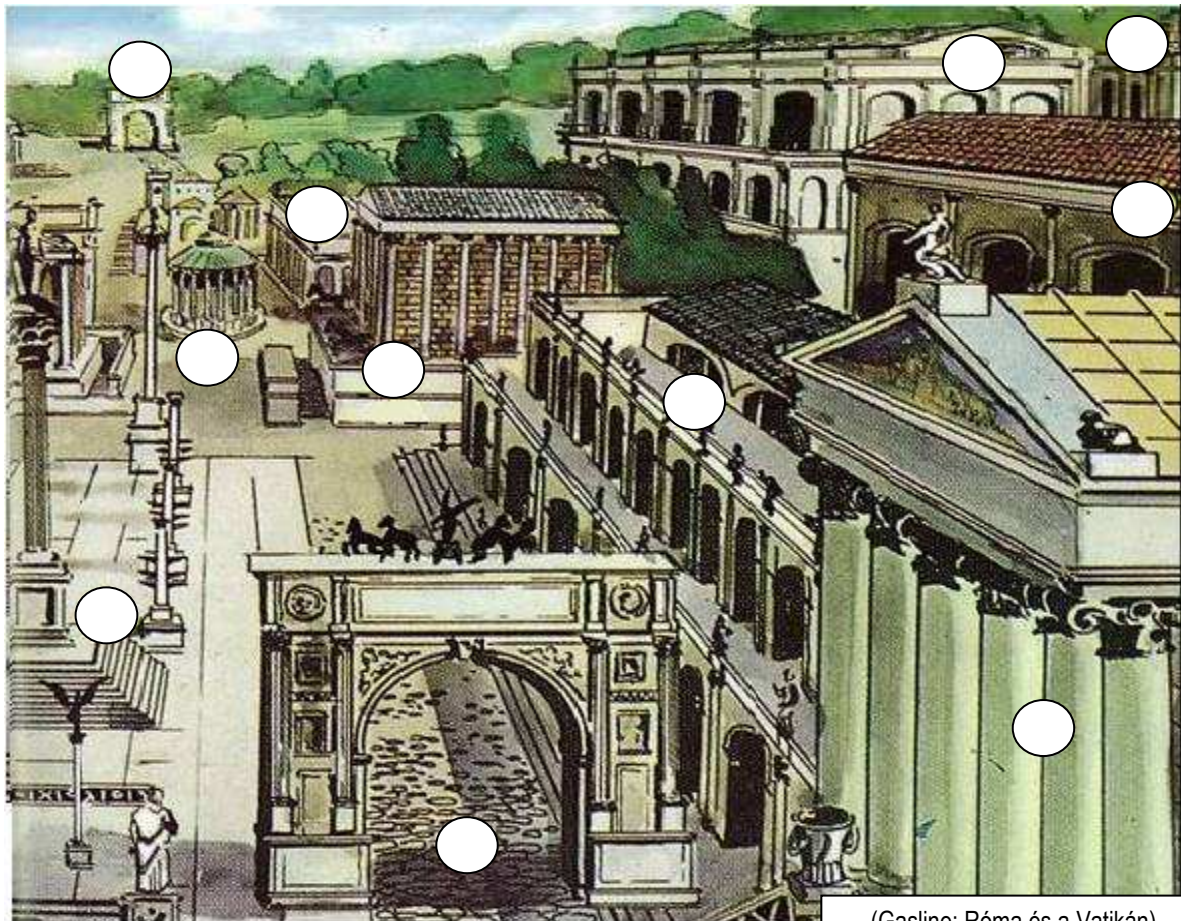
2 - Via Sacra

12 - Phocas oszlopa

15 - Titus diadalíve

16 - Vesta-templom

18 - Castor és
Pollux temploma

(Gasline: Róma és a Vatikán)

a	b
c	d
e	
.../5	

9. Az antik Róma hétköznapijaival kapcsolatos kérdésekre három-három válaszlehetőséget adtunk meg. Karikázd be a helyes válasz (esetenként válaszok) jelzetét!			a	b
			c	d
			e	f
			g	h
			i	j
			k	l
			m	n
			.../14	
• Hány km új utat építettek a rómaiak? 1) 50 000 2) 100 000 X) 200 000				
• Melyik helyeket nem kedvelték a római utazók? 1) a magas hegyeket 2) a szelíd tájakat X) a fürdőhelyeket				
• Hol korlátozták a magánszemélyek utazását? 1) a cursus publicuson 2) az omnibuson X) társasutazásokon				
• Melyik állítás igaz a rómaiak hajózási szokásaira? 1) tavasztól őszig hajóztak 2) Indiába 3 és fél hónapig tartott az út X) ismerték az iránytűt				
• Ki használt a morzeábécéhez hasonló titkosírást fontos levelek megírásához? 1) Julius Caesar 2) Augustus X) Nero				
• Mit neveztek domusnak a rómaiak? 1) minden házat 2) a ház urát X) a görög hatásra továbbfejlesztett házat				
• Melyik bútordarab használata nem vált általánossá a rómaiak otthonaiban? 1) láda 2) összecsukható szék X) szekrény				
• Mi fogta fel a lakóház tetejéről lefolyó esővizet? 1) compluvium 2) impluvium X) peristylum				
• Mit neveztek candelabrumoknak? 1) a gyertyatartókat 2) a mécsesek X) a mécsesek tartóállványát				
• Melyik állítás nem igaz az emeletes bérházakra? 1) tűzveszélyesek voltak 2) központi fűtést alkalmaztak X) gyakran összedőltek				
• Hol építették az előkelő villákat? 1) a Palatinuson 2) a Capitoliumon X) vidéken				
• Mit neveztek a rómaiak mensának? 1) az étkezést 2) az étkezőasztalt X) a vendéglőket				
• Ki viselt hófehér tógát? 1) a 17 éves ifjú 2) a magistratus-jelölt X) a gyászoló				
• Melyik császár neve származott a katonacsizma latin nevéből? 1) az Augustust követő császára 2) A Claudius előtt uralkodó császára X) Caracalla császára				

10. Esszé: Római légiók Pannóniában

Mutasd be a Római Birodalom pannóniai védelmi rendszerét és a pannóniai hadsereget!

Válaszodban térj ki a katonaságnak Pannónia életében betöltött szerepére is!

Használd fel az alábbi forrásokat és tanult ismereteidet!

Válaszodat megszerkesztett mondatokban fejtsd ki egy oldalban! Ügyelj a szöveg tagolására és a helyesíráásra is!

Források:

„A pannóniai törzseket [...] legyőztem, a római nép hatalma alá vettem, és Illyricum határait előbbre vittem egészen a Danuvius folyó partjáig.” (Augustus önéletrajza)

Néhány fontos évszám: I. század - Pannónia meghódítása (Augustus és utódai)

II. század eleje - a pannóniai limes kiépítése (Traianus)

164 -179 - Marcus Aurelius harcai a Dunánál

a limes megerősítése

193 - Septimius Severus császárrá emelése Carnuntumban

a pannóniai légiók szerepének megerősödése

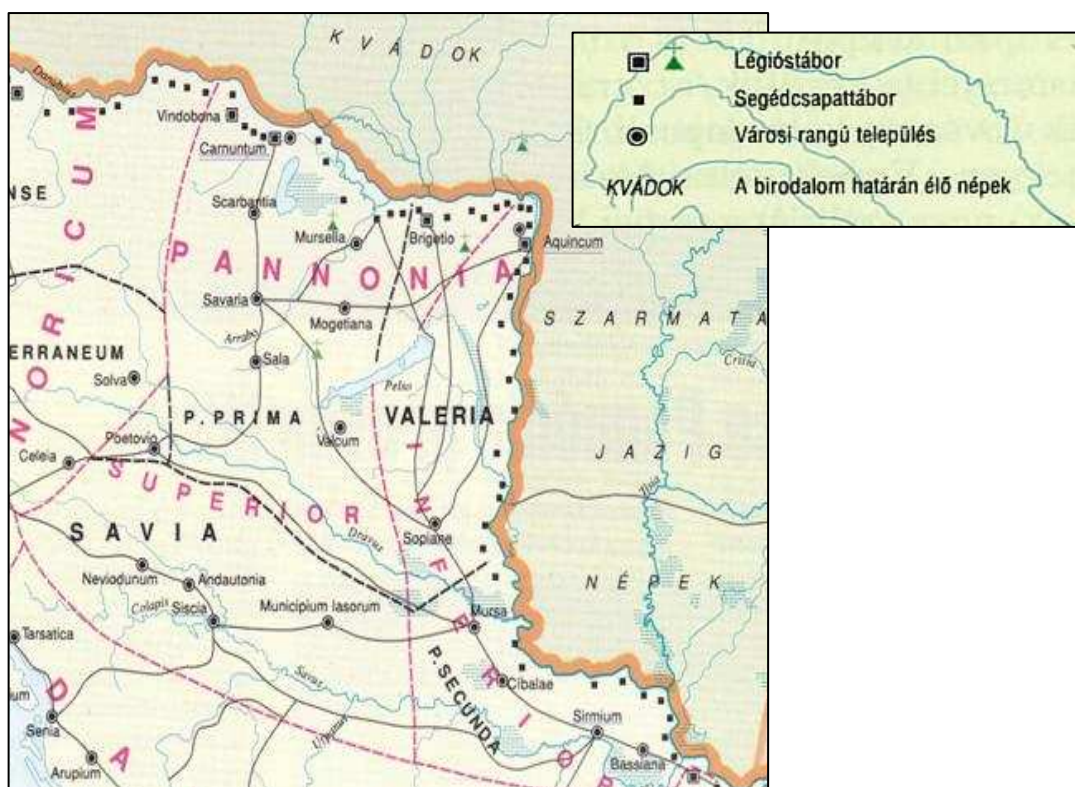
235 - a Severus - dinasztia bukása, a hanyatlás kezdete

IV. sz. vége - barbár betörések

a római uralom vége Pannóniában

„Pannónia a hadseregből élt, és a hadsereg Pannóniából. A provincia meghódításában sokféle légió vett részt, de utána már csak négy légió állomásozott a Duna pannon szakaszán állandó jelleggel. Ezek a limes legveszélyeztetettebb pontjain néztek farkasszemet a barbárokkal.[...] A légiók állomáshelyei közé eső Duna-szakaszon [...] erődtések, őrhelyek álltak.[...] A legtekintélyesebb erőt természetesen maga a limest védő katonaság jelentette. Már létszámuk is félelmetes [...] megközelíti az ötvenezret [...] A hadseregnek háborúban és békében egyaránt volt teendője.[...] Fontossága elsőként a kül- és belpolitikai küzdelmekben, harcokban játszott szerepén mérhető le.”

(Az antik Róma napjai)

[illegible]